

Fejn Hemm il-Beraħ

Trevor Zahra

Waqt li l-arlogg tat-taraġ īgerbeb is-sekondi minn indana għal oħra; waqt li fuq in-nar il-borma ttekked ministra eterna; waqt li xiħ idur ġos-siġġu tar-roti minn kamra għal oħra u jonqox zokklu brix mad-dar kollha ... l-ghasafar ibbalzmati jittawlu minn wara l-hgieg tal-vetrina u jgħixu ri-inkarnazzjoni ta' holm.

Ta' kuljum ix-xiħ iwaqqaf is-siġġu tar-roti biswithom u waqt li jgerrem cikkulata *whole nut*, joqghod idawwar u jtenni jdawwar il-pellikola mqarqċa ta' filmat qadim: dura ġo nofs ix-xaghri, raġġi ta' xemx lubiena, kewkba wahdienā titnikker fuq ix-xefaq, bebbux ġol-katakombi tas-sejjieħ, berwieq imsoqqi b'lejl *eau de cologne* ... u x-xiħ-żagħżugħ ippetrifikat mad-dura jżeebeg u jgħarrex u jwaqqaf widnejh. Jisma' t-tpespis u z-zekzik u t-tfesdiq ġej mill-harrub u ż-żnuber u l-qasab tal-wied. Fuq haddejħ ihoss iċ-ċaqliq ta' żiffa ħafifa tfewweg. U minnufiħ jilmahha riesqa lejh b'dirghajha miftuhin. Ĝejja tintelaq fi hdanu ghax ġa fehmet li hadd ma jhobbha daqsu. Hadd ħliefu ma seta' jagħtiha r-rigal uniku li holmlha.

F'salt id-dura titriegħed. Il-bebbux jogħdos ġod-dagħbien tal-katakombi u jistahba taħt l-agape. Ix-xemx tiġibed hajbura fuq haddejha u l-kewkba wahdanija tisfuma ġod-dahna tad-dura. F'salt wieħed ix-xiħ-żagħżugħ jieħu l-hajja. Johrog mid-dura u jerhilha jgħarrex qalb l-irqajja' ta' blat u huxlief. Raha nieżla lejh tinqaleb helu helu bhal manna fid-deżert. Jaf fejn għandu jfittixha. Jilmah il-berwieq imċappas b' *eau de cologne* ġdid ... u jsibha! Jerfaghha bil-hlewwa, imellsilha r-rix leqqien u jsahhan is-sirda ta' subghajh

mat-tbaqbinq ta' demmha. U qabel ma jżerċaqha fil-barżakka jbusha hafif fuq il-pinen u jwiegħidha l-hajja ta' dejjem.

Imbagħad fil-kamra ta' fuq il-bejt jibda r-ritwal: mill-oqbra u l-armarrijiet joħorġu l-qaddejja ta' Osiris bil-ġarar ta' l-ingwent u s-sodju tal-karbonju. Jibda t-tiċċit tal-hawsla, il-ġbid ta' l-imsaren u l-qalb u l-ghadam, il-qafas tal-ġibs u l-ghajnejn tal-ħgieg u minnufih tasal il-perċa vverniċċjata u l-blata tas-sufri u l-kuċċarda ssib ruħha ġol-vetrina tas-salott tisma' l-arloġġ tat-taraġ jilgħab bis-sekondi u l-borma tonħor fuq in-nar. Hemm tiltaqa' mal-barbaġġ u l-kwakka, l-ispanjulett u l-bies, il-garnija u l-venewwa. Kollha siekta jħarsu lejn xaghri ċċangjat bil-madum, fejn il-berwieq kiber f'għamlta' pultruni tal-bellus u l-harruba mmutilat f'sottospekkju. Li kieku thallew jitherrew taht is-sies, bil-mod il-mod ruħhom kienet tinżel toghħos ġol-ħamrija, tidħol ġo l-gheruq u tinbidel f'idloqqom, sagħtar u sillu u mżiewet tal-harrub. U fl-eqqel t'Awwissu ssir għasel u ġulepp. Imma x-xiħ żagħżugħ kien weghidhom hajja ġdida u ruħhom ma sabitx mistrieh.

It-tektik insistenti ta' l-arloġġ tat-taraġ, nessiehom ir-riha tal-berah u t-thaxwixa tax-xaghri u rnexxielu jwemminhom li l-vetrina kienet darhom sa mill-bidu tal-bidu u s-salott kien arħom. U huma jżebbgħu ghajnejjhom lejh u jemmnu kull ma jghidilhom. U meta ta' kull ghodwa x-xiħ iqatta' s-sighħat jiċċassa lejhom u jqarnejec il-whole nut, huma jitbissmu u jbieru xortihom.

Imma bil-lejl, meta x-xemx tinheba wara l-kontraporti u l-borma tiskot, kieno joholmu holm mignun. Dejjem l-istess holma: xi mkien bogħod mill-pultruni u s-sottospekkju xi mkien mimli ħdura u riħ u lewn blu ma jispicċa qatt. Imma l-holma kienet dejjem titħallat ma' rwejjah ta' ingwent u s-sodju tal-karbonju u f'salt wieħed titfaċċa mill-ġdid il-vetrina u s-salott.

Ftit ilu l-Iblah ġareg b'wahda ġdida. L-Iblah dejjem johroġ b'xi haġa ġdida u bis-sahha tiegħu, bosta drabi fil-vetrina jkun hemm arja ta' festa. L-Iblah kien l-iġded wieħed minnhom ilkoll. Il-barbaġġ u l-venewwa xejn inqas minnu. Imma lill-Iblah dejjem ifakkruh li hu l-ahhar wieħed, 'l isfelnett fil-gerarkija u kien għadu ma jaf xejn. U meta jibda jirrakkonta hafna ġrajjet strambi u shabu jixlu li qed iħarref, l-Iblah kien dejjem jiddefendi ruhu bl-istess frażi: "Jien għadni niftakar!"

Issa qed jghid li holom bix-xiħ. "Rajtu għadu fuq tiegħu, wieqaf fuq żewġ saqajn iżebbegħ ghajnejh lejja. Jiena rajtu daqs nitfa għażi kont xi mkien 'il fuq 'il fuq. Imbagħad smajt hoss qawwi u weġgħha kbira ġo nofs sidri. Bdejt riesaq b'heffa kbira lejn ix-xiħ. Kont naf li kien hu li weġġagħni."

Il-ħtieg tal-vetrina triegħed bid-dahk tal-barbaġġ u l-kwakka u l-bqija. "Iblah! Iblah!" bdew jgħidulu lkoll flimkien. "Iblah!" tenna l-arloġġ tat-

taraġ!" "Kif qatt seta' weġġaghna x-xih?" tmashan il-barbaġann. "Ma tarahx jitghaxxaq bina! Ma tarahx jitbissmilna u jqatta' s-sighat imsaħħar wara ġmielna?"

Imma d-dahk ta' shabu ma swielu ta' xejn. Wara ftit l-Iblah reġa' żied il-bluha. Mill-ventilatur tas-salott instama' ġej hoss mhux tas-soltu; bhal twerziq iraqi.

"Lil dawk nafhom," qabeż qalilhom l-Iblah bla ma hasibha darbtejn. "Jien darba kont naf nagħmel bħalhom! Kont naf nagħmel hoss jixbah lil dak ... imma isbah." U għalxejn dahku u żżuBUFFETTAW, għalxejn l-arloġġ tat-taraġ heżżeż snienu, l-Iblah baqa' jtieni l-istess bluha.

Imma darba wahda mit-taraġ instama' ġej hoss ta' taptip ehfet mit-tektik ta' l-arloġġ, imma mimli tferfir u tperpir u habta u sabta ġos-salott dahal għasfur lewn il-prinjol. Beda jittajjar minn naħa għal oħra tal-kamra, u meta fil-vetrina lemah il-barbaġann, il-bies u l-ispanjulett, aktar beda jistabat mal-hgieg tat-tieqa u jifrex ġwenhajh. L-Iblah iċċassa lejh u f'daqqa wahda nfexx f'litanija ta' ġenn:

"Wasal! Wasal hija, missieri, ibni ... mill-hajja l-ohra tal-berah. Flimkien konna nintelqu ġol-lewn ikhal fejn hemm hafna dawl u żiffa friska. Flimkien konna nghannu b'hilitna kollha sa ma d-dawl inin u l-ikhal jinheba. Imbagħad tfaċċa x-xih u seraqli kollox. Rabatni. Qafilni. Nessieni!"

Minn dak il-jum, għall-Iblah bdiet il-harifa. Ir-rix beda jaqagħlu bil-heffa gzuz gzuz u hu tgħeddes fuq il-perċa u ma ried jaf b'xejn aktar. Ix-xiħ kien jersaq iżaqżaq is-sigġu tar-roti, iħares lejh u jkemmex ġbinu. Ghodwa wahda, wara li x-xih qarneċċ l-ahħar gidma *whole-nut*, tawwal driegħu lejn iċ-ċavetta tal-vertrina, fetah il-bieba u b'idejh jirtogħdu ġibed lill-Iblah 'il barra.

L-arloġġ tat-taraġ baqa' jtektek u l-borma baqqiħet tfawwar, imma l-Iblah sabu ruhu mitluq fil-ġardina taht il-lumija. Xamm ir-riha tal-hubbejża u hass is-sirda tan-nida. Issa joqgħod hemm jistenna l-grigal u l-ġlata, jistenna s-sirġa ta' nofs Awwissu u ċ-ċlampu ta' Frar, sa ma bil-mod il-mod jibda jogħdos lejn għerq il-lumija u xi darba jsir żāhar. Imbagħad ruħu tistrieh. U forsi xi darba xi mkien johlom holma stramba b'vetrina tal-hgieg u pultruni tal-bellus. B'saqajn li ma jimxu u ġwienah li ma jtirux. U b'arloġġ li jaf biss igerbeb is-sekondi minn indana għal oħra ta' tarāġ.